

PEDAGÓGUSKÉPZŐ INTÉZMÉNYEINK NEVELÉSTUDOMÁNYI
KIADVÁNYAI

Pedagógusképző intézményeink minden esztendőben számos értékes kiadvánnyal gazdagítják a neveléstudományi szakirodalmat, dokumentálva, hogy egyetemünk, tanárképző főiskolánk, tanító- és óvónőképzőink a neveléstudományi kutatás jelentős műhelyei. Sajnos, ezek a kiadványok (évkönyvek, annáleszek, akták stb.) nem kerülnek könyvárusítási forgalomba, ezért nem válhatnak szélesebb területen ismertté a hazai szakkörökben, még a neveléstudomány elméleti művelői körében sem, nem is említve a neveléstudomány új eredményei iránt érdeklődő gyakorló pedagógusok egyre szélesedő táborát. Érdemes lenne a kiadványok jobb terjesztési formáiról gondolkodni, ill. gondoskodni.

Összefoglalásunkban az utóbbi három esztendő neveléstudományi vonatkozású tanárképző főiskolai és egyetemi kiadványait ismertetjük.

1. *Acta Academiae Paedagogicae Agriensis. IX. Az Egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. IX. Eger, 1971.*

A kötet első részének címe: *Tanulmányok az oktatás és nevelés kérdéseiről*, s a következőket tartalmazza:

FRIEDRICH Sándorné, SZECSKÓ Károly: Kolačkovszky Lajos élete és munkássága. MÁK Mihály: Az ellenforradalmi rendszer közoktatás- és neveléspolitikai programjának néhány elméleti problémája. CHIKÁN Zoltánné: Csoportos munka az általános iskolai nyelvtanításban. BÉKY Loránd: Az általános iskolai orosz nyelvi programok szerkesztésének kérdései. MOLNÁR József: Részletek az alsó- és középfokú oktatás helyzetéről Heves megyében a két világháború között. HIDASI Károly: A hótan alap- és középfokú oktatásának fejlődése 1968-ig néhány európai szocialista országban. FUTÓ József: A földrajzszakos hallgatók teljesítményének vizsgálata korszerű feladat-típusokkal. UDVARHELYI Károly: Geomorfológiai gyakorlatok a tanárképző főiskolán. JUHÁSZ Lajos: A hajtatas módszertani és élet-tani kérdései. SÁRIK Tibor: Programozási kísérletek az általános iskolai kémiaoktatásban.

2. *Acta Academiae Paedagogicae in civitate Pécs. A Pécsi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. 15. kötet. Pécs, 1971.*

A „*Paedagogica—Psychologica*” rész tanulmányai:

SZÁNTÓ Károly: A tervszerű és egységes nevelői hatások megvalósításának problémái a főiskolai nevelőmunkában. SZEPES Lajos: Az erkölcsi tudatosság és magatartás fejlesztése a neveléstudomány oktatásában alkalmazott filmvetítéssel. KOVÁCS Sándor: Gyermekvezetői funkció az osztályközösségben. KOMLÓSI Sándor: A szülői viselkedésformák mintái — ahogyan a felső tagozatos tanulók látják. DOMJÁN Károly: Az oksági típusok problémája a gyermeki gondolkodásban. ZUKOVITS Imre: Az objektív számonkérés és értékelés didaktikai és matematikai vonatkozásai. PALATINSZKY Vilmos: A kémiai alapfogalmak kialakításában elért eredmények vizsgálata az általános iskolában. DÁN Józsefné: A módszertani képzés fokozása, az iskolaközpontú felkészítés módszerei a korszerű testnevelőtanár képzésben.

Az „Acta” mellékleteként 1972-ben a Pécsi Tanárképző Főiskola külön kötetben kiadta a tanárképző főiskolák műszaki tanszékei által 1971 őszén rendezett munkaértekezlet anyagát „Az általános iskolák felső tagozatában folyó ipari gyakorlati foglalkozás tantervének továbbfejlesztése és a tanítás hatékonyságának fokozása” címmel. A főiskola könyvtára 1970-ben bibliográfiát jelentetett meg „A pécsi Tanárképző Főiskola tudományos és módszertani közleményeinek cikkei” címmel, amely a Főiskola kiadásában 1956-tól megjelent Évkönyv, 1960-tól a Tudományos Közlemények, valamint az 1958—1966 között kiadott Módszertani Közlemények tanulmányainak bibliográfiai adatait ismerteti.

3. *Acta Academiae Paedagogicae Szegediensis. A Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei. Szeged, 1971.*

A kötet III. része (címe: „*Pedagógia és lélektan*”) a következő tanulmányokat tartalmazza: BERECZKI Sándor: A polgári iskolai tanárképző főiskola felsőoktatáspedagógiai hagyományából. GERÉB György: Monoton-állapot, vigilitás és érzelem a kutatások mai állásának tükrében. GERÉB György: Középkiskolások térszemléletének kísérletes vizsgálata. Kis-

VÁRDAI Károly: Az auditív megértés néhány kérdése különös tekintettel a nyelvi laboratóriumi munkára. RIESZ Béla: Társaskapcsolatok összehasonlító vizsgálata általános iskolai tanulóknál. VESZPRÉMI László: A tanulók szociális státusának vizsgálata az iskolai és családi mikrokörnyezetben. WALDMANN József, VECSENYÉS András: Fiatal pedagógusok a közéletben. — A kötet függelékében megtalálható a szegedi Tanárképző Főiskolán 1971. április 1-én megtartott tudományos ülés anyaga: „A posztgraduális studium mint a pedagógusok továbbképzésének korszerű modellje.”

„Korszerűség és nevelés a tanárképzésben” címmel a főiskola 1970-ben külön kötetben jelentette meg a szegedi Tanárképző Főiskola által 1970 tavaszán rendezett nemzetközi felsőoktatáspedagógiai tudományos ülés anyagát. Külön kötetben látott napvilágot a szegedi főiskolán 1971 szeptemberében tartott nemzetközi tudományos ülés teljes anyaga is: „Előadások a matematikatanítás és a pedagógusképzés korszerűsítéséről”.

Ugyancsak a szegedi Tanárképző Főiskola adja ki a *Módszertani Közlemények* című módszertani folyóiratot az általános iskola 1—8. osztályaiban tanító pedagógusok részére, megjelenik évente ötször; valamint a *Kincskereső* című ifjúsági irodalmi folyóiratot, megjelenik évente nyolcszor.

4. *Acta Paedagogica Debrecina. Nevelés, művelődés* címmel a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem neveléstudományi tanszéke külön kis kötetekben teszi közzé a tanszék munkatársainak kutatási eredményeit. A közelmúltban a következő kötetek jelentek meg: 52. sz. DURKÓ Mátyás: A felnőttkor sajátosságai. Debrecen, 1970. 136 old. — 53. sz. SOÓS Pál: A Szabó Ervin-probléma történetéből. Debrecen, 1971. 82 old. — KOCZKA László: A népművelési szervezetek vezetésének néhány problémája. Debrecen, 1971. 66 old. — SURÁNYI Gábor: A 10—14 éves tanulók érdeklődésének pszichológiai vizsgálata. Debrecen, 1972. 202 old.

5. *Acta Universitatis Szegediensis de Attila József Nominatae. Paedagogica et Psychologica.* A szegedi József Attila Tudományegyetem

neveléstudományi tanszékének idegennyelvű aktájáról a Magyar Pedagógia 1972. évi 4. számában közzöltünk ismertetést. A szegedi egyetem neveléstudományi tanszéke adja ki az „Eredménymérés az iskolában” című kötet-sorozatot, szerkesztője ÁGOSTON György tanszékvezető egyetemi tanár. A közelmúltban megjelent kötetek: ÁGOSTON György, NAGY József, OROSZ Sándor: Méréses módszerek a pedagógiában. Bp. 1970. — NAGY József: Az elemi számolási készségek mérése és fejlettségük országos színvonala. Bp. 1971. — OROSZ Sándor: A fogalmazástechnika mérés-metodikai problémái és országos színvonala. Bp. 1972. — NAGY József: A témazáró tudásszintmérés gyakorlati kérdései. Bp. 1972.

6. *Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sectio Paedagogica et Psychologica.* A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem neveléstudományi tanszékének idegennyelvű annaleséről a Magyar Pedagógia 1972. évi 2. számában jelent meg recenzió. A budapesti egyetem neveléstudományi tanszéke adja ki „Pedagógiai Közlemények” című kötet-sorozatot, szerkesztője NAGY Sándor tanszékvezető egyetemi tanár. A közelmúltban megjelent kötetek: 12. sz. BÁBOSIK István, NÁDASI Mária: Az oktatás nevelőhatásának vizsgálata. Bp. 1970. — 13. sz. BALLÉR Endre: Elmélet és gyakorlat egysége Nagy László munkásságában. Bp. 1970. — 14. sz. MÉSZÁROS István: Népoktatásunk története 1553—1777 között. Bp. 1972.

7. Az óvónőképző intézetek tanárai közös kötetben adják ki kutatásaik eredményeit. „A Magyar Óvónőképző Intézetek Neveléstudományi Közleményei. 1971.” című kötetről a Magyar Pedagógia 1972. évi 4. száma közzölt ismertetést.

8. A tanítóképző intézetek ugyancsak közös tanulmánygyűjteményt jelentettek meg évenként, a legutóbbiról („Tanítóképző Intézetek Tudományos Közleményei. 1971.”) a Magyar Pedagógia 1972. évi 3. számában számoltunk be.

Összefoglalásunkat 1973. március 10-én zártuk le.

BIZOTTSÁGI ÜLÉSEK

A Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottsága 1973. február 26-i, Földes Éva, a Bizottság elnökének elnöklétével tartott ülésén meghallgatta Nagy Józsefnek, a szegedi József Attila Tudományegyetem neveléstudományi tanszéke docensének beszámolóját az UNESCO Nemzetközi Közoktatástervezési Intézetében szerzett tapasztalatairól, ahol tízhónapos képzés keretében képezik ki a különböző országok közoktatástervezési szakembe-

reit. Az előadó is ilyen tanfolyamon vett részt. Vázolta azt a hármas feladat-kört (képzés, kutatás, kiadványok), amelyet az Intézet ellát. A kutatásokkal kapcsolatosan megállapította, hogy azok elsősorban a közoktatástervezés és közoktatáspolitikai koncepciók kialakítására irányulnak. Az Intézet kiadványait ismertette bemutatott néhányat az Intézet által megjelentetett könyvekből és füzetekből. (Az UNESCO Nemzetközi Közoktatástervezési In-